

Forslag til finanslov 2016.

(Naalakkersuisoq for Finanser og råstoffer)

(2. behandling)

Det har ikke været en let proces at behandle og forhandle forslaget til næste års Finanslov. De første år der skal laves reformer og effektiviseres er altid hårde, men det er tvingende nødvendigt, at vi kommer i gang. Jo længere vi venter – jo dyrere bliver det for os alle. Det er af afgørende betydning at vi får prioriteret vore midler, så de hjælper flest muligt, og så vi sikrer vores udvikling og vækst i landet. Vi har hårdt brug for de afledte midler fra alle nye erhverv. Dette for at sikre at de fremtidige generationer ikke skal betale for den velfærd vi anser for gratis i dag.

Jeg vil på den baggrund gerne takke Naalakkersuisut og mine kolleger i Finansudvalget for et godt og konstruktivt samarbejde gennem denne vanskelige proces.

Tillad mig dog at starte med at fremhæve en række ting i Forslaget til Finanslov, som Demokraterne er særligt tilfredse med at have fået igennem.

Vi er glade for, at vi nu har sikret Visit Greenlands bevilling, at Østgrønland nu får en pulje på 2 mio. kr. til at videre-udvikle på turisme, således Østgrønland kan få lov at arbejde videre med deres enorme turisme-potentiale. Østgrønland fortjener i øvrigt stor ros for, at arbejde stille og roligt fremad og kæmpe for, at få udvikling til deres region med egne initiativer inden for rammerne og gode løsninger hvor de tænker ud af boksen, både i det offentlige, i turisme-sektoren og ved deres gode eksempel på sammenhold trods store udfordringer. Demokraterne er fortsat glade for, at vi holder indkomstkatten i ro i resten af valgperioden, således der er plads til vækst også for private husholdninger.

I forhold til den meget omstridte mediestøtteordning, er vi glade for at have forhandlet et comeback til portostøtte på plads, og at vi har sikret armslængdeprincip i behandling af ansøgningerne på mediestøtte. Portostøtten skal sikre at der kan distribueres aviser til hele landet.

Vort krav om effektivisering i den offentlige sektor er også kommet igennem, og det glæder os at systemet slankes. Det er ingen hemmelighed at Demokraterne altid har ment, at den offentlige sektor er for stor og uoverskuelig, og det gør det vanskeligt at placere ansvar, at sikre en smidig omstillingsproces og skaber grobund for mange fejl, sagsbehandlingsfejl og uigennemskuelighed. Disse dogmer skal vi have gjort op med.

Besparelserne i dag, sikrer at vi passer på de i samfundet der har det sværest. Også i fremtiden. Det er svært at få øje på, hvordan vi skal sikre dette, hvis ikke vi begynder den vanskelige dans med at graduere offentlige ydelser, så de går til dem der har mest brug for det.

Og alle véd vist, at der er mange børn og unge, vi endnu ikke evner at hjælpe som vi skal, at der er en del på førtidspension der skal inkluderes i arbejdsmarkedet bedre end de er i dag, som i langt højere grad skal være en ligelig del af vores kaffemikker, venskabskredse og vores debatkultur. At vores sundhedsvæsen er presset, vi kender alle til at vente i kø på en lægetelefon, eller for at blive behandlet. At vores skolesystem trænger til hjælp.

Alligevel, angriber vi hinanden – kommuner, Selvstyre, forældre, kollegaer og andre som om vi havde tid og penge nok til den luksus. Det har vi ikke!

Det er nu de brede forlig, samarbejde og sammenhold burde kendetegne vort land. Og det er rigtigt træls når der er rådne æbler imellem, men det skal ikke stoppe resten af os, fra at holde sammen, når det gælder. Og det gælder altså nu.

Det er beskæmmende som nogen partier råber sammenhold nogen steder, mens de samtidig ikke vil være med til forlig eller aftaler nogen som helst andre steder, blot fordi det kommer fra et andet parti end dem selv, og dermed løber fra det tunge ansvar som det er, at være med i beslutningerne omkring vort lands fremtid.

Det er beskæmmende som alle mener det er vigtigt at spare, men ikke vil være en del af besparelserne når det rammer dem selv. Alle har nok i sig selv, og hvis ikke idéen er ens egen, så synes man det er legitimt at skyde den ned, også selv om det er emner som besparelser i det offentlige, børn og unges trivsel, folkeskolens resultater med mere det drejer sig om.

Den kultur skal der gøres op med. Vi er nødt til at indse at når vi bruger af den offentlige kasse, er der andre der skal undvære. Og det kan være helt på sin plads. Men hver gang skal vi spørge os selv, om det nytter noget, om det er det værd.

Formålet med reformerne er, at sikre langtidsholdbarhed for de som har behov for det.

Aldersstigningen i alderpensionen finansierer frirejse til begravelse, gratis hjemmehjælp, stimulerer unge mennesker til at spare op til egen alderdom, så byrden på det offentlige reduceres til de der har virkelig meget brug for det. Det var tanken. Så enkelt er det. Uanset hvad den skydes i skoene.

Formålet med førtidspensionen var, at sikre at de der modtager ydelsen i dag kommer under revalidering, i skånejob og kommer frem til rette hjælp, og ikke blot er parkeret i et hjørne et eller andet sted, når de kan tjene deres egne penge og integreres i samfundet. En del af disse modtagere af denne ydelse, tjener i øvrigt en del penge i dag ved siden af, så det kan tyde på, at der er et potentiale der allerede findes. Det er en hån at sige at disse mennesker alle er svage, og ofre som nogen gerne fremstiller dem som. Det er mennesker der har en række udfordringer,

hvoraf nogen kan hjælpes med at løse disse, og som har brug for ikke kun penge, men også udredningsforløb og hjælp til at blive en del af samfundet. Det skylder vi dem. Det er i virkeligheden omgivelserne der skal kunne rumme førtidspensionister for at de kan få fodfæste på arbejdsmarkedet, i uddannelsessystemet og kan sikres en tilværelse som er en del af et fælles ansvar, også i hverdagen.

Formålet med boligsikringslovgivningen var, at den skulle kunne spille sammen med de andre reformer og sikre at vore studerende, arbejdsløse og fattige kunne få hjælp til huslejen, uden at bolighajer skulle kunne udnytte et hårdt presset marked. Desuden sikrer denne, at man beregner boligsikringen for aktuel indkomst, hvilket alle kun kan være interesserede i.

Fiskeriet får i 2016 pålagt nogle afgifter, og første afgiftspakke mødte massiv modstand fra Grønlands Erhverv, KNAPK og SIK. Det har vi lyttet til, og omlagt afgifterne. Fiskene er vores alle sammens ressource, og bør bidrage til den samlede velfærd, men vi skal også sikre en balance så erhvervet fortsat er konkurrencedygtigt.

Samtidig mener Demokraterne, at vi skal uddanne unge mænd og kvinder til at være en del af erhvervet på flere måder, blandt andet uddanne unge til at være skibskaptajner, dæksmatroser, lodser og andre jobs i erhvervet som er sikret en fremtid.

Desuden er kødafgiften og brændstofafgiften taget af bordet og til gengæld er lavet en afgiftspakke der sigter mod sundhedsregulerende adfærd. Afgifter har aldrig været vor politik, men som alle andre må vi indgå i forlig og være vores opgaver voksne, derfor er vi tilfredse med den nu fremsatte, ændrede afgiftspakke på fyrværkeri, snus, slik m.v.

Ja, det er træls at vores velfærdssystem er presset. Det er derfor vi skal stimulere vækst, indkomster til alle der kan arbejde, og tage det lange seje træk mod uddannelsesløft i hele Grønland.

Det er den eneste vej frem til, at sikre vores samfundsgoder, og derfor vi skal holde op med at anse firmaer, sågar kunstnere og borgere for griske hvis de tjener penge. Ligesom vi gerne vil signalere at vi siger velkommen til investeringer. Det er dybt dobbeltmoralsk at ville have et offentligt system der tilgodeser gratis ydelser til værdigt trængende, og samtidig kritisere at nogen tjener penge, og forringelser af landets konkurrencedygtighed nærmest er en daglig forteelse i lighedens hellige navn. Demokraterne mener fortsat at vi sikrer lige behandling ved at sikre forskellige vilkår, for mennesker, firmaer og landsdele er forskellige, og skal derfor have de bedste vilkår på forskellige måder, inden for de rammer vi nu engang har.

Vi skal gøre op med kassetænkningen, går det godt for én – er der mulighed for at det går godt for mange, Janteloven må altså lægges i skuffen, og vi er nødt til at tænke i helheder, og på vores

nabo, på de kommende generationer og på hele landets velbefindende. Uanset hvor vores vælgerbase nu måtte være. Det er pligtens tunge kors som Inatsisartut-medlem. Sådan er det. Jo flere vi ser, som kan og vil, jo flere inspireres til at kunne og ville.

Med disse bemærkninger henvises forslaget til videre behandling i Finans- og Skatteudvalget.